„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 225 Miercuri 16 August 1944
8 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 450 lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 l. 460
lei-12 l. 900, RADIO U.
6 l. 600 lei - 12 l. 1000
Z. ȘTIINȚELOR 6 l. 600-12
l. 1000 lei, VESELIA 6 l.
450-12 l. 800 lei
TR. SĂPTĂM. 6 l.
320-12 l. 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

GOSPODĂRIE COMUNALĂ

Orășenii, cari au fost nevoiți din cauza împrejurărilor să se mute la sate, au avut prilejul să ia contact cu realitățile vieții rurale, pe care odinioară nu le cunoșteau decât din auzite sau din scris.

Astăzi trăesc ei înșiși în acest mediu, putându-și da astfel seama de lucrurile bune din lumea sătească, dar și de lipsurile ce se ivesc la fiece pas, sub raportul organizării unei bune gospodării individuale sau comunale.

Dacă sunt comune, în care domnește bună rânduială gospodărească, fiindcă s'a găsit un primar priceput, energic și cu tragere de inimă, care, prin felul cum administrează comuna, constitue un îndrumător și un exemplu și pentru ceilalți cetățeni, sunt în schimb altele, care au rămas în urmă sub acest aspect. Am putut vedea sate, care și-au schimbat înfățișarea datorită primarului și colaboratorilor săi. Ai să găsești în astfel de sate și comune un local de primărie curat și bine întreținut, cu o grădiniță de flori sau de zarzavat în jurul ei, cu împrejmuire nederăpănată, cu drumuri îngrijite, lipsite de praf sau noroi, cu o piață de aprovizionare atât pentru localnici, cât și pentru populația evacuată, iar sub raportul sanitar, întâlnești acea grijă permanentă, ca cetățenii să-și aibă locuințele curate, văruite cât mai des, în vederea apărării sănătății colective.

In astfel de cazuri, cari ar trebui generalizate, exemplul cel bun, cetățenii îl iau dela cei puși în fruntea comunei, dela primar și dela funcționarii administrativi, cari au nu numai misiunea de a aplica legile și regulamentele, ci și rolul de factori educativi în mijlocul păturii sătești.

Acest lucru ar trebui să-l înțeleagă peste tot administrația comunală, iar acolo unde se dovedește nepricepere, lipsă de interes pentru nevoile colectivității și ale unei bune gospodării pe teren, să se găsească oamenii cari într'adevăr să corespundă rolului administrativ ce-și asumă.

Primarul unei localități, fiind primul cetățean în rândul celorlalți, trebue să dovedească prin activitatea, prin râvna și prin exemplul pe care-l dă, că merită într'adevăr această calitate.

Este cu atât mai necesară astăzi o bună gospodărie comunală care revine de drept și de fapt primarului, cu cât se știe că nevoile locale au sporit, odată cu exodul populației orășenești.

Iată dece, în aceste triste împrejurări, cari au silit lumea orașelor să se îndrepte către sate, primarii și întreg aparatul administrativ au datoria să depună toată sârguința în rezolvarea problemelor de gospodărie locală.

REGINA MARIA

In această zi de prăznuire a Sf. Maria românimea își îndreaptă gândurile către acea luminoasă figură a istoriei României moderne, Regina Maria, care alături de Regele Ferdinand, Intregitorul de neam, a crezut, a perseverat și a luptat cu tărie pentru triumful dreptății românești

Am trăit și atunci clipe grele; și atunci nori negri se adunase la orizontul destinelor românești, dar exemplul încrederii Aceleia a cărei memorie o proslăvim astăzi, a îmbărbătat sufletele, a cimentat nădejdea și a consolidat credința în temeinicia cauzei pentru care sângera neamul întreg.

Mănunchi de flori, florile recunoștinței, ale iubirii și veneraței sunt gândurile pioase cu cari românimea întreagă binecuvintează numele mult regretatei și neuitatei Regine Maria.

EVENIMENTELE MILITARE ȘI POLITICE

VĂZUTE DE CERCURILE OFICIALE BERLINEZE

Dela corespondentul nostru din Berlin

Faptul că cercurile militare din Berlin fac azi constatarea că situația militară n'a suferit o însemnată modificare atât din punct de vedere tactic cât și din punct de vedere strategic nu înseamnă câtuși de puțin că pe acest front ar domni liniște. Situația se prezintă tocmai contrariu: In Normandia și în Bretania s'au deslănțuit bătălii neînregistrate până acum în istoria războiului pe niciun front, în ce privește intensitatea.

Această constatare a cercurilor germane nu poate însemna așa dar decât că situația este nedecisă, deoarece atacurile și contraatacurile se succed cumpănindu-se unul pe altul.

Cercurile germane au recunoscut că scopul aliaților este de a da o bătălie de încercuire după sistemul german și observă cu acest prilej că conducerea germană are destulă experiență în această privință, spre a trage la timp consecințele corespunzătoare.

După cum se spune aci, chestiunile de prestigiu nu mai joacă niciun rol în această privință, deoarece războiul nu se mai desfășoară pe acest plan, ci exclusiv în forma unor bătălii decisive.

In ce privește bătălia actualmente în curs, după părerea cercurilor germane, încercarea de încercuire a aliaților nu a reușit în niciun fel. Trupele germane opun cea mai îndârjită rezistență atât în regiunea Caen cât și la Nord de Alançon. Chiar și un comunicat aliat precizează că nu se poate observa nici cel mai mic semn de desorganizare de partea trupelor germane. Aliații fac încercări îndârjite să închidă poarta dela Falaise prin chidă poarta dela Falaise însă chiar după știrile din sursă aliată se arată că n'au reusit să strâmteze această poartă. Germanii ar fi ridicat în poarta dela Falaise un zid de tunuri de 88 milimetri, care ar fi zădărnicit până acum orice încercare de străpungere a aliaților.

Trupele canadiene ale generalului Montgomery se străduesc încontinuu, susținute de o imensă concentrare de bombardiere și avioane de vânătoare aliate, să închidă această poartă, însă, după cum arată și știrile transmise din Londra, aceasta nu le-a reușit.

In Bretania, sunt în curs lupte crâncene pentru cucerirea porturilor franceze ocupate de germani, fără ca aliații să fi putut anunța un progres în această direcție.

Asupra frontului de Est, se exprimă azi la Berlin părerea că și acolo a început o nouă fază a luptelor, care ar putea culmina probabil în zilele și săptămânile ce vor urma într'una din cele mai mari acțiuni de luptă a acestui război. Sovieticii au aruncat în luptă armate perfect mecanizate, sub forma unor atacuri în stil mare, al căror centru de greutate se află la Nod-Vest de Byalistok. Tupele germane au cedat în acest sector orașul Osowiets, respingând însă o încercare de străpungere a sovieticilor.

Puterea de luptă a trupelor germane pare să fi crescut în mod simțitor în acest sector, ca dealtminteri mai ales și în Prusia Orientală, în urma aducerii de noui divizii și de material de război din cel mai modern.

Constatarea făcută în ultimele zile de cercurile germane că frontul de Est ar fi fost stabilizat, nu este desmințită de această nouă fază a războiului, deoarece luptele din răsărit, după constatarea făcută până acum, necesită întotdeauna un anumit spațiu de manevră, care le și stă la dispoziție.

*

Cu toate că cercurile berlineze continuă să susțină punctul de vedere, că în actualul stadiu al războiului cursul evenimentelor este determinat numai de hotărîrile de natură militară, cercurile dela Wilhelmstrasse urmăresc totuși cu cea mai mare a-

(Continuare in pag. 2-a)

SITUAȚIA PE FRONTUL DE RĂSĂRIT

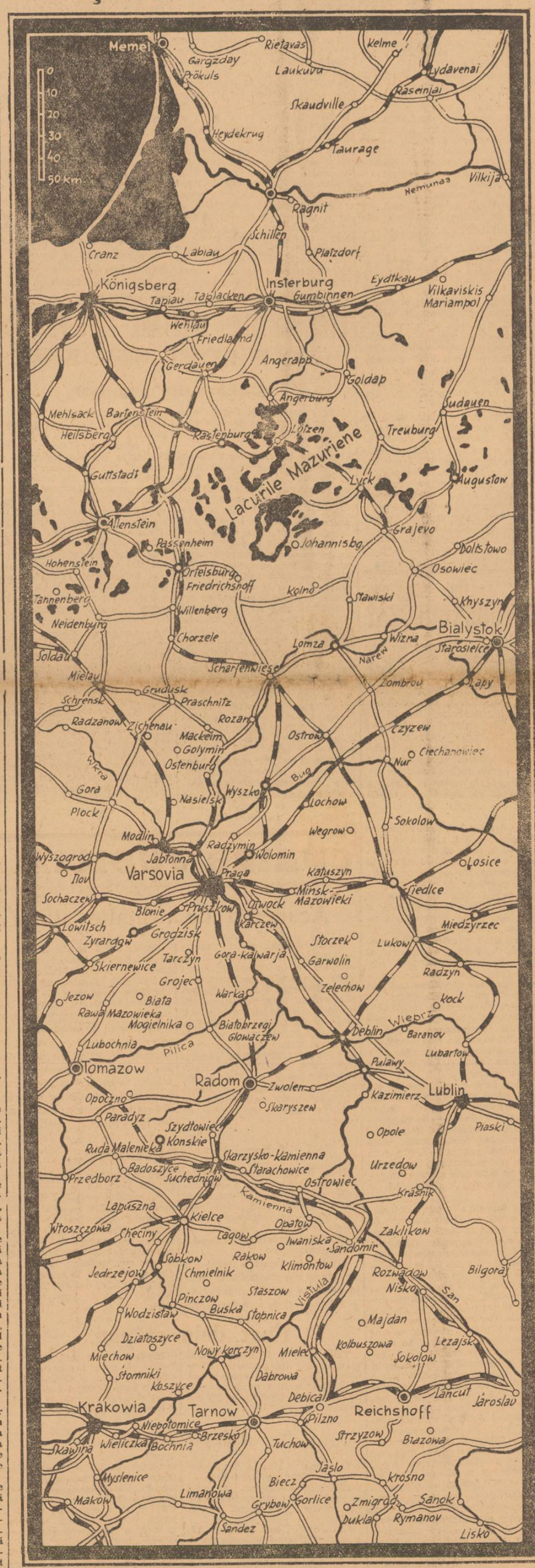

Berlin 14 (Rador). — *Este evident că, grație forțelor germane proaspete sosite, s'aprodus, după cum află Agenția D.N.B., o nouă consolidare a situației în est.*

Astfel și Sâmbătă toate încercările de atac sovietice efectuate, în parte, cu o puternică susținere de care și de avioane de asalt, au rămas zadarnice. Mai mult decât atât, trupele noastre au efectuat pretutindeni, cu succes, contra-atacuri pentru a respinge pe bolșevici din punctele principale spărturile locale.

Principalele atacuri sovietice au avut loc din nou Sâmbătă în regiunea dela nord-vest de Bialystek și în sectorul cuprins între Mitau și lacul Pskov.

D. Churchill s'a întâlnit cu Tito la Roma

Amsterdam, 14 (Rador).— *Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:*

Serviciul britanic de informațiuni anunță că primul ministru britanic Churchill s'a întâlnit la Roma cu Tito.

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 14 AUGUST 1944

Pe Nistrul inferior, în Basarabia de mijloc și pe frontul Moldovei, activitate de luptă redusă.

VIITOAREA AȘEZARE MONETARĂ A LUMII

ȘI MONEDA INTERNAȚIONALĂ

de VICTOR V. BĂDULESCU

II

Am arătat în articolul nostru precedent (Universul din 13 August 1944), consacrat cercetării câtorva din problemele pe care le ridică crearea unei monede internaționale, că în momentul în care vom fi isbutit — cu prețul a mari dificultăți — să organizăm emisiunea unei asemenea monede și să asigurăm dreapta ei repartiție între țările interesate, se pune întrebarea dacă o țară este sigură, în sistemul monedei internaționale, că va păstra moneda astfel obținută sau poate fi amenințată să o piardă, mai curând sau mai târziu, și să ajungă, astfel, la o lipsă de mijloace de plată în afară, așa cum poate ajunge, în mecanismul actual al sistemelor monetare naționale.

Istoria monetară a lumii în ultimele decenii răspunde la această întrebare.

❖

Moneda internațională, cum am mai spus, nu este o formulă nouă. Nu este nici o formulă magică dela care omenirea poate să aștepte înlăturarea grijilor pe care le-a cunoscut eri și împlinirea tuturor nevoilor pe care le va avea mâine.

O monedă internațională este, într'adevăr, o monedă acceptată ca un mijloc mulțumitor de plată în lichidarea tranzacțiunilor dintre cetățenii diferitelor țări.

Este drept că, până acum, omenirea nu a cunoscut o monedă internațională, așa cum și-o închipue, în general, marele public, care să se substitue monedelor naționale și să asigure, deopotrivă, lichidarea creanțelor înăuntru și înafara granițelor unei țări. Zeci de ani dearândul, însă, lumea civilizată a cunoscut și a practicat o monedă: aurul, care răspundea definiției pe care am dat-o mai sus. Rând pe rând, în ultimul sfert al veacului trecut, toate țările mai de seamă, cu excepțiunea unora din țările asiatice, adoptă etalonul-aur. După o scurtă întrerupere în timpul și după războiul din 1914—1919, ele se reîntorc, între 1922 și 1930, cu prilejul stabilizărilor monetare care au avut loc în această perioadă, la același etalon, cu formule tehnice diferite de cele dinainte de război, în deosebi în ce privește circulațiunea aurului în interior și modalitățile de convertire ale biletului de bancă.

Monedele naționale erau exprimate legalmente în aur, lichidarea soldurilor dintre popoare se făcea în aur sau prin creditele pe care le obțineau, la nevoe, în lipsă de aur, țările debitoare.

Se cuvine să adăugăm că lira sterlină și dolarul, datorită puterii financiare a Marei Britanii și Statelor-Unite și datorită prestigiului de care se bucurau aceste monede, au jucat, situațiune de fapt nu situațiune legală, pe o scară adeseori foarte întinsă, alături de aur, rolul de instrument de lichidare a creanțelor internaționale. O monedă națională capătă în acest caz, fără vre-o consacrare legală internațională, caracterul de mijloc de plată internațional. Cercetarea acestui aspect al problemei monedei internaționale depășește cadrul expunerii de față.

❖

Ce s'a constatat în ultimii 15 ani în funcționarea aurului ca mijloc de lichidare internațională?

S'a constatat, încă din preajma anului 1930, o schimbare adâncă în repartițiunea lui, pe întinsul globului, care a dus, succesiv, ani dearândul, la acumularea aurului în unele țări, Statele Unite, în primul rând, ceea ce firește a avut ca rezultat o lipsă de aur, deci de mijloace de lichidare internațională, în țările părăsite de metalul galben.

(Continuare in pag. 2-a)

DE ZIUA MARINEI

CUVINTE DE OMAGIU PENTRU MARINARII NOȘTRI

de vice-amiral I. BĂLĂNESCU

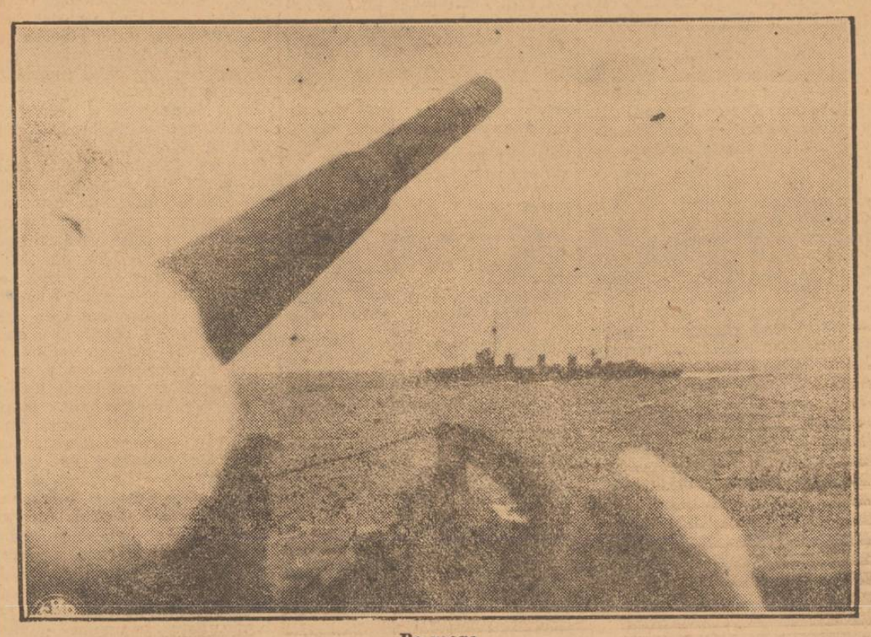

Pe mare

Ziua Sfintei Fecioare Maria, patronul marinei regale române, simbolizează legătura providențială care a păstrat tradiția românească a puterii noastre marinărești pe Dunăre și în Marea Neagră. Cu credința nestrămutată în idealul de mărire al patriei, marina noastră militară și comercială a luptat cu mari greutăți în decursul vremurilor și a reușit să pună pe fruntea marinarilor de astăzi, laurii eroismului și ai biruințelor, unanim recunoscute. Scriu aceste rânduri sub îndemnul celor mai sincere convingeri ce mi-am format despre valoarea combativă a luptătorilor noștri, pe Dunăre și Marea Neagră, ofițeri, maeștri și marinari, aflați pe navele de război și comerciale.

Oricare ar fi împrejurările de astăzi, care limitează cadrul misiunilor noastre operative la îndatoririle stricte ale supravegherii și apărării, zi de zi, a litoralului maritim, micșorând activitatea de luptă a comunicațiilor Mării Negre, nu trebue să uităm a sintetiza la această zi de sărbătoare a marinei, faptele de glorie și eroism, săvârșite cu atâtea jertfe de vieți marinărești în cei trei ani de luptă vitejească în apele Mării Negre.

Privită cu ochiul profesorului de istorie, — mă refer la conferința d-lui Gh. Brătianu despre: Marea Neagră după războiul mondial, Marea Neagră valorează, după cele trei elemente ale ei: apa, grâul și petrolul. Privită cu ochiul marinarului, Marea Neagră este drumul care leagă bogățiile solului românesc cu mările care conduc la centrele de desfacere ale produselor noastre. Mari lupte s'au dat pentru exploatarea bogățiilor țărilor riverane ale Mării Negre, mai ales pentru acest prețios element al războiului, petrolul, aflat în cantități considerabile în Caucazia și în România. Din acest punct de vedere, Marea Neagră, care posedă porturi petrolifere însemnate, este totdeauna în atenția marilor puteri occidentale și mediteraneene, care au nevoie de acest combustibil lichid pentru mișcarea navelor, locomotivelor, tankurilor, avianelor și vehiculelor motorizate.

Zăvorită în legăturile ei cu Mediterana, prin închiderea strâmtorilor de către Turcia, pe timpul războiului, Marea Neagră a rămas un lac închis, păstrând legătura cu câteva țări europene prin marea arteră internațională a Dunării.

Marea Neagră a însemnat, în actualul război, o rețea de comunicații întrebuințată de puterile beligerante pentru înlesnirea operațiunilor militare și navale.

Puterea sovietică posedă o flotă de război, de un tonaj de 130.000 tone, în această mare, putere extrem de superioară față de forța noastră navală maritimă, care însuma 16.000 tone.

Totuși, dacă răsfoim paginile acțiunilor noastre navale în Marea Neagră, rămânem uimiți de vigurosa atitudine a micii noastre marine, în fața numeroaselor atacuri de submarine, avioane torpilore, bombardiere și avioane aruncate de submarine și avioane ale adversarului.

(Continuare in pag. 2-a)

CITĂRI PE NAȚIUNE

Prea Sfințitul Valeriu Moglan Botoșăneanu vicarul Sfintei Mitropolii a Moldovei și Sucevei, a rămas neclintit la postul său, slujind neîntrerupt în Catedrala Mitropolitană din Iași, sub bombardamentul artileriei și aviației inamice, aducând astfel sprijinul și mângâierea Bisericii și îmbărbătarea credinței, nu numai credincioșilor din greu lovita capitală a Moldovei dar și ostașilor din primele linii de luptă pe care i-a vizitat, rugându-se împreună cu ei și dându-le Arhiereasca binecuvântare.

Pentru aceste fapte de înaltă ținută bisericească și românească și de demn urmaș al vechilor slujitori ai Bisericii noastre naționale, P. S. Valeriu Moglan Botoșăneanu se citează ca exemplu pe Națiune.

❖

In cadrul transporturilor efectuate pentru ducerea războiului, societatea L.A.R.E.S. a contribuit în mod desăvârșit la efortul comun asigurând — cu toate greutățile inerente stării de război — acoperirea nevoilor de transport aerian, grație pregătirii, conștiinciozității și patriotismului dovedit de personalul societății.

Pentru aceste fapte întregul personal al Societății L.A.R.E.S. se citează ca exemplu pe Națiune.

ANTONESCU
Mareșal al României
și
Conducătorul Statului